

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.Α.Ρ.Η.
(Κύπριοι Αγωνιστές, Ριψοκίνδυνοι Ηγέτες)

Κλαίρη Αγγελίδου
Πρώην Πρόεδρος του Συμβουλίου Ιστορικής
Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959,
Πρώην Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού.

Το ν' αναξέεις παλιές ιστορίες που μάλιστα σε πληγώνουν οδυνηρά, γιατί σκέφτεσαι πώς άρχισαν και πού οδηγούνται τελικά, είναι πολύ σκληρό.

Όταν όμως δεν πρόκειται για σένα, αλλά για τον τόπο σου που πέρασε και περνά συμπληγάδες, όχι φυσικές, αλλά προκατασκευασμένες από ανίερους αρχιτέκτονες, τότε έχεις ΧΡΕΟΣ να θυμηθείς κάθε λεπτομέρεια, διαφορετικά θα ήσουν χειρότερος των οργάνων της ανοσιότητας.

Γι' αυτό πρέπει κι εγώ κι οι «συμπαίχτες μου», ευτυχώς ζουν ακόμη πολλοί, να ιστορήσουμε τα γεγονότα.

Βρισκόμαστε στη δεκαετία του 1950, νέοι, γεμάτοι όνειρα για τη λευτεριά της πατρίδας μας, την κατάργηση της αποικιοκρατίας, χωρίς να γνωρίζουμε βέβαια τότε, τι βυσσοδομούν, τον ίδιο καιρό, οι Τούρκοι και οι σύμμαχοί τους, εναντίον του η-σιού μας κι εναντίον της Ελλάδος.

Ένας αγέρας καταγλιστικός φυσούσε τότε και μας ξεσήκωνε.

Ένωση και μόνο Ένωση με την Ελλάδα.

Και σ' εκείνους που ρώταγαν: «Γιατί ζητάτε να ενωθείτε με την ψωροκώσταινα;», απαντούσαμε:

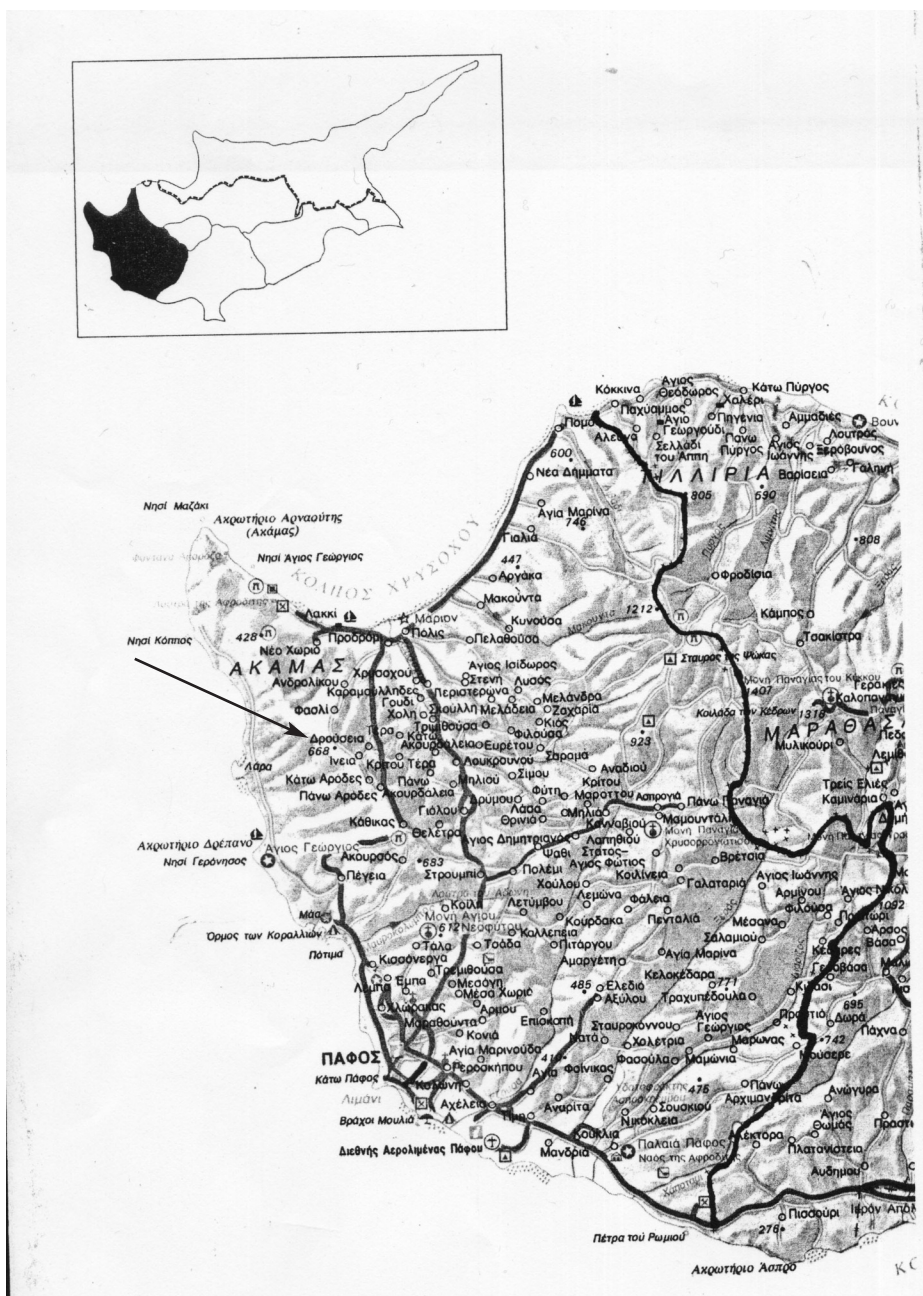
ΟΡΤΑΝΩΣΗ ΚΑΡΗ.

«Τζι αν έν' η μάνα μας φτωσιή,
σγιον μας λαλούν οι ξένοι
περίτου τη στιμάζουμε
πάντα μάνα μας ένι».

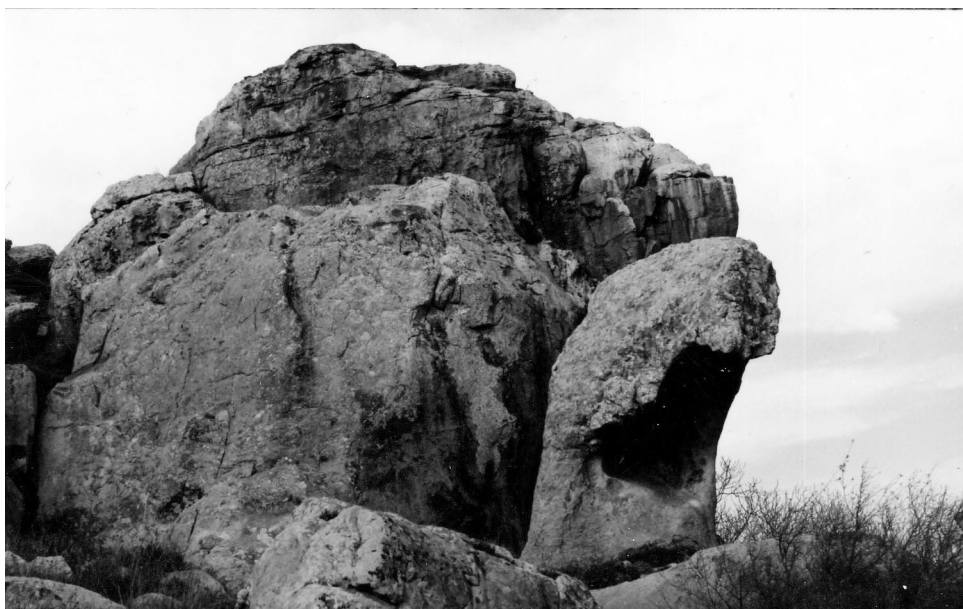
ΚΑΡΗ – ΚΑΡΑ = ΚΕΦΑΛΗ

Ο βράχος ΚΑΡΗ βρίσκεται στο χωριό της Πάφου Δρούσεια.
Μοιάζει με κεφαλή.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.Α.Ρ.Η.

Κ ύπριοι

Αγωνιστές

Ριψοκινδύνου

Η γεσίας

ή

Κύπριοι

Αγωνιστές

Ριψοκίνδυνοι

Ηγέτες

Η επαναστατική φοιτητική ομάδα που ιδρύθηκε το 1954 στην Αθήνα από τον Ιωάννη Χατζηπαύλο Ιωαννίδη.

Μ Ε Λ Η

Ρένος Κυριακίδης

Πέτρος Στυλιανού

Θάσος Σοφοκλέους

Νίκος Αγγελίδης

Φώτης Παπαφώτης

Ανδρέας Νέστορος

Κύπρος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Λαμπριανίδης

Τάκης Κάιζεο

Φοιτητής Φυσικομαθηματικής

Φοιτητής Φιλοσοφικής

Φοιτητής Φυσικομαθηματικής

Φοιτητής Φιλοσοφικής

Φοιτητής Θεολογίας

Φοιτητής Ιατρικής

Φοιτητής Ραδιοτεχνικής

Φοιτητής Θεολογίας

Φοιτητής Θεολογίας

ΚΛΑΙΡΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

Φρίξος Κολώτας
Χρυσανθος Κακογιάννης
Νίκος Έλληνας
Χρυσανθος Σαρηγιάννης

Φοιτητής Νομικής
Φοιτητής Φιλοσοφικής
Φοιτητής Φιλοσοφικής
Φοιτητής Θεολογίας,
Μετέπειτα Μητροπολίτης Μόρφου

Πάμπος Κολνάκος
Τάκης Αριστείδου
Κλαίρη Ξενίδου-Αγγελίδου
Ρούλα Γιαλλουρίδου-Ηρειώτου
Αγγελική Ελευθερίου Παπακων/νου

Φοιτητής Φιλοσοφικής
Φοιτητής Ιατρικής
Φοιτήτρια Φιλοσοφικής
Φοιτήτρια Φιλοσοφικής
Φοιτήτρια Φιλοσοφικής

Οι πρώτοι οκτώ που κατέβηκαν στην Κύπρο αρχές Μαΐου 1955

Ρένος Κυριακίδης
Πέτρος Στυλιανού
Θάσος Σοφοκλέους
Νίκος Αγγελίδης
Φώτης Παπαφώτης
Ανδρέας Νέστορος
Κύπρος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Λαμπριανίδης

Φοιτητής Φυσικομαθηματικής
Φοιτητής Φιλοσοφικής
Φοιτητής Φυσικομαθηματικής
Φοιτητής Φιλοσοφικής
Φοιτητής Θεολογίας
Φοιτητής Ιατρικής
Φοιτητής Ραδιοτεχνικής
Φοιτητής Θεολογίας

Το αντίτιμο των εισιτηρίων τους κατέβαλε ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Σπυρίδωνας.

4 αεροπορικά εισιτήρια	4480 δρ.
4 ατμοπλοϊκά εισιτήρια	3320 δρ.
Κιάλια	1900 δρ.
Ζώνες, σουγιαδάκια και άλλα μικροεξαρτήματα	1200 δρ.
	<hr/> 10.900 δρ.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.Α.Ρ.Η.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ

Γεώργιος Κοντόπουλος, Καθηγητής της Αστρονομίας
Τώρα είναι Πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών

Γιάννης Μπαντουβάς, από την Κρήτη, πολέμαρχος
Κώστα Μπαντουβάς, Παιδιά του Γιάννη και συμφοιτητές των
Μανώλης Μπαντουβάς Κυπρίων φοιτητών

Ο ε.α. Στρατηγός Μενέλαος Παντελίδης, Κύπριος

Άθως Μυριανθόπουλος, Κύπριος λοχαγός του Ελληνικού Στρατού

Ηλίας Παπακυριακού, Κύπριος λοχαγός του Ελληνικού Στρατού

Ένας Κρητικός απόστρατος (δεν αποκάλυψε το όνομά του).

Ο καπετάν Μανώλης Μπαντουβάς από την Κρήτη. Αυτός που πολέμησε και εξευτέλισε τους Γερμανούς στην Κρήτη. Αυτός ο μεγάλος Κρητικός μαζί με όλη την οικογένεια Μπαντουβά, τον αείμνηστο αδελφό του Γιάννη, τα παιδιά του αδελφού του Κώστα, βουλευτή του ΠΑΣΟΚ στην Αθήνα, Μανώλη (διευθυντή του νοσοκομείου Άγιος Σάββας Αθηνών), φιλοξένησαν 12 Κυπρίους φοιτητές το Πάσχα του 1955

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.ΑΡ.Η.

ΚΛΑΙΡΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

στην Κρήτη, τους γύμνασαν στα όπλα, στην τεχνική του πολέμου και στον ανταρτοπόλεμο. Η Κύπρος χρωστά μεγάλη ευγνωμοσύνη στους ανθρώπους αυτούς, γιατί έδωσαν και δίδουν το παν για την Κύπρο.

ΧΩΡΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1) Οδός Σκουφά 12, Κολωνάκι.

- 2) Οδός Κύπρου 21, Κηφισιά
Οικία κας Βαμβακάρη, αδελφής της γυναίκας του Γιάννη Ιωαννίδη.
- 3) Οδός Πάρου, οικία κας Ηλιοπούλου, άλλης αδελφής της γυναίκας του Γιάννη Ιωαννίδη.
- 4) Οδός Πεντέλης 8, οικία Γιάννη Ιωαννίδη, χρησιμοποιόταν για την αποθήκευση όπλων και άλλου πολεμικού υλικού. Απ' εδώ αποστελλόταν ο οπλισμός στην Κύπρο σ' όλη τη διάρκεια του τετραετούς Αγώνα.
- 5) Οδός Αβέρωφ 21, κλινική Μανώλη Μπαντουβά.
- 6) Εργαστήριο Αστροναυτικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Κατά τη διάρκεια των παραδόσεων του Γ. Κοντόπουλου στην οδό Σκουφά 12, στα όπλα του Μηχανικού, μάθαμε τα πιο κάτω:

Το πιο σημαντικό της όλης εκπαίδευσης ήταν η εχεμύθεια.
Να γνωρίζεις όσο το δυνατόν λιγότερα.
Να μη ρωτάς να μάθεις.

Ο Ρένος Κυριακίδης και ο Γεώργιος Κοντόπουλος στα «Φυλακισμένα μνήματα»

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.ΑΡΗ.

ΚΛΑΙΡΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η πρακτική εκπαίδευση, σκοποβολή, ρίψη χειροβομβίδων, τοποθέτηση ναρκών, γινόταν στον Υμηττό, στην Αγία Παρασκευή, στον συνοικισμό Παπάγου και στο Σκοπευτήριο Κασαριανής.

Έγινε επίσης εκπαίδευση ομάδας φοιτητών στην Κρήτη, στους αδελφούς Μπαντουβά, για να εκπαιδευθούν στον ανταρτοπόλεμο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Ο αρχηγός της ΚΑΡΗ Ιωάννης Χατζηπαύλου Ιωαννίδης γεννήθηκε στη Δρούσια, το 1883.

*Ο Ιωάννης Χατζηπαύλου Ιωαννίδης,
όπως ήταν τότε*

Πατέρας του ο Παύλος Χατζηπαύλου Ιωαννίδης και μητέρα του η Ζωή Νεοφύτου.

Είχε πέντε αδέρφια. (Οικογενειακό σχεδιάγραμμα).

Την Όλγα, τον Γιώργο, την Ελενίτσα, τον Φαίδωνα και την Καλλισθένη.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΡΗ.

Ο Γιάννης σπούδασε ιατρική στο Παρίσι. Δεν άνοιξε δικό του ιατρείο αλλά αργότερα ανέλαβε τη Διεύθυνση του Νοσοκομείου Παιδών «Αγία Σοφία», όπου εργάστηκε πολλά χρόνια.

Στη διάρκεια της μετεκπαίδευσής του στη Γερμανία γνώρισε τη Χρυσούλα Γκλαβάνη από τον Βόλο.

Απέκτησαν δυο παιδιά, τη Ζωή-Καίτη και τον Παύλο, Επίτιμο Αντιπρόεδρο του Ιδρύματος Ωνάση, προσωπικό αεροπόρο του Ωνάση και στενότατο φίλο του.

Ο Παύλος απέκτησε δυο παιδιά, την Ειρήνη και τον Γιάννη.

Η Ζωή-Καίτη μετά τις σπουδές της στη Νομική και το Οικονομικό τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών, παντρεύτηκε με τον Πρόεσβη Βασίλη Βιτσαξή. Στο σπίτι τους, λόγω της συνεχούς απουσίας τους στο εξωτερικό γινόταν η εκπαίδευση των μελών της ΚΑΡΗ, Οδός Σκουφά 12, στο Κολωνάκι

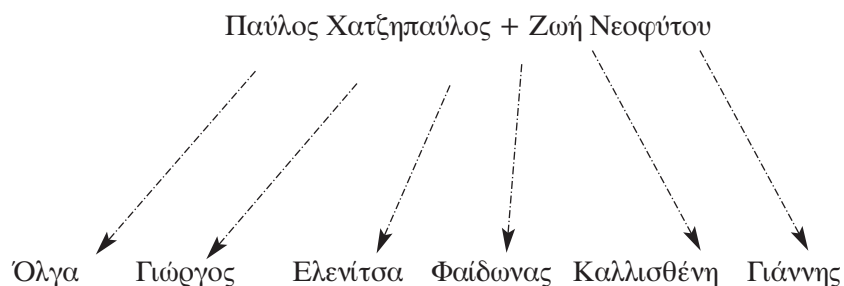
Μετά τον θάνατο της γυναίκας του Χρυσούλας, παντρεύτηκε τη Σοφία Κωνσταντίνου Πίπα, το 1952.

Στην οδό Γκύζη έγινε η ορκωμοσία μου, στο δωμάτιο του Νίκου.

Στην οδό Σκουφά έγινε ο γάμος μου με τον Νίκο Αγγελίδη με τον οποίο ήμουν αρραβωνιασμένη από το 1952.

Είναι ο πρώτος μυστικός γάμος της Ε.Ο.Κ.Α. (φωτογραφία Κλαίρης, Νίκου), έγινε την 1^η Μαΐου 1955 και ο Νίκος ανεχώρησε για την Κύπρο στις 4 Μαΐου 1955 αεροπορικώς.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

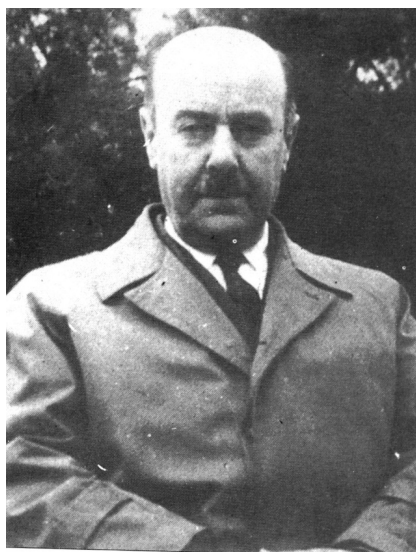
ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.ΑΡΗ.

ΚΛΑΙΡΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

Γιάννης + Χρυσούλα Γκλαβάνη + Σοφία Κωνσταντίνου

Ζωή-Καίτη Βιτσαξή

Παύλος

*Ο Ιωάννης Χατζηπαύλου Ιωαννίδης,
όπως ήταν τα τελευταία χρόνια της ζωής του*

Όρκος

Ξαναζούσα τις ώρες της ορκωμοσίας μου στην ΚΑΡΗ, και ξεχνιόμουν με τις ώρες.

«Ορκίζομαι επί του ιερού Ευαγγελίου, ενώπιον Θεού και ανθρώπων,
ότι θα είμαι εχέμυθος... ότι ουδέποτε θα δειλιάσω να εκτελέσω
οτιδήποτε μου ήθελε ανατεθή, έστω κι αν πρόκειται
και την ζωήν μου να θυσιάσω ακόμη...»

Οι λέξεις φτερούγιζαν αργά μέσα στο μικρό φοιτητικό δωμάτιο, που φωτιζόταν αμυδρά από τις τελευταίες ανταύγειες του ήλιου. Κούρνιαζαν, άλλη στο ντιβάνι το στρωμένο με το χωριάτικο κιλίμι που είχε υφάνει η μάνα του, άλλη στη βιβλιοθήκη – μια κάσα που ο ίδιος είχε βάψει άσπρη και της έβαλε ένα διαχωριστικό σανίδι στη μέση – μα οι πιο πολλές τρέξαν να κρυφτούν μέσα στο μαύρο παλτό, που κρέμονταν στην πρόχειρη ντουλάπα πίσω από την πόρτα – δύο καρδιά, ένα κομμάτι σχοινί κι ένα ύφασμα ή για την ακρίβεια μισό τρύπιο σεντόνι του.

Να, η ντουλάπα του. Είχε την ιδιότητα τούτο το παλτό να μαζεύει στο εσωτερικό του εκτός από τα μάτια των λιθογραφημένων σημειώσεων των καθηγητών και πολλά μυστικά.

Στο μικρό τραπέζι είναι τοποθετημένα ένα ευαγγέλιο με κόκκινο κάλυμμα, το κείμενο του όρκου, τρία κεριά σ' ένα ποτήρι.

Τέσσερεις άνθρωποι μαζεμένοι: τα δυο κορίτσια, αυτός κι ο αρχηγός.

Αργά διάβαζε ο αρχηγός τον όρκο κι επαναλάμβαναν τελετουργικά τα δυο κορίτσια.

*«Ορκίζομαι... Ορκίζομαι... ότι από σήμερα... ότι από σήμερα
μοναδικός σκοπός της ζωής μου είναι η απελευθέρωση
της δούλης πατρίδος μου Κύπρου, και η Ένωσίς της μετά
της μητρος Ελλάδος...»*

Η φωνή τους τρεμουλιαστή στην αρχή, σταθεροποιήθηκε ύστερα από τις πέντε πρώτες λέξεις, κι όσο το κείμενο συνεχιζόταν, δυνάμωνε και γέμιζε το μικρό του δωμάτιο.

Όταν ήμουν μικρή ονειρευόμουν να παντρευτώ μ' ένα όμορφο παλληκάρι, ντυμένη σε λευκά πέπλα. Ήθελα το πέπλο πλούσιο, με μεγάλη ουρά, στολισμένη με λουλούδια...

Ντυμένη μ' ένα άσπρο λινό ταγιέρ, με κεντημένες μαργαρίτες, ένα στεφάνι φτιαγμένο από ελιά, εκεί στο σπίτι που γίνονταν η σύναξη και η εκπαίδευση των συναγωνιστών μας, οδός Σκουφά αριθμός 12, επτά η ώρα το βράδυ, μέρα πρωτομαγιά, παντρευόμουν τον άντρα που αγαπούσα χωρίς πέπλα, χωρίς λουλούδια και νυφάτικα τραγούδια. Ένα δωμάτιο λιτό, ένα τραπέζι που πάνω του ακουμπήσαμε το Ευαγγέλιο, τα κουφέτα, τους αρραβώνες δεμένους με κόκκινη κορδέλα – για να τη

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.ΑΡΗ.

ΚΛΑΙΡΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

βρούμε ψάξαμε όλα τα περιπετράκια της Σόλωνος, βλέπεις ήταν Κυριακή – τον άρτο και το κρασί.

Δεκαπέντε σχεδόν αμούστακα παιδιά, ο γιατρός, ο παλιός εξόριστος, υπεύθυνος της ομάδας και ιδιοκτήτης του σπιτιού Ιωάννης Ιωαννίδης-Χατζηπαύλος, ο αγαπημένος δάσκαλός μας Γιάννης Θεοδωρακόπουλος κι η μοναδική μου φίλη, η Ρούλα Γιαλλουρίδου-Ηρειώτου, αυτή που μοιραζόταν τις αγωνίες και τις σκέψεις μου.

Αυτοί ήταν οι μοναδικοί μάρτυρες του μυστικού γάμου μας.
Η μάνα, ο πατέρας πώς θα δεχτούν το μήνυμα του γάμου μας...

Τα δάκρυα κυλούν στα μάγουλά μου...

Δεν το θέλω, μα είναι τόσο δύσκολο να συγκρατηθώ.

Θα 'θελα να 'ταν κοντά τουλάχιστον η μάνα, να με φιλήσει.

Τα παιδιά με φιλούν συγκινημένα. Τα μάτια τους δακρύζουν.
Τα σκουπίζουν βιασικά με την ανάστροφη άκρη του μανικιού τους, γελούν επιτηδευμένα, τόσο αδέξια...

- Ο πιο όμορφος γάμος που έγινε ποτέ.

- Να 'σαι περήφανη.

- Είσαι η νυφούλα της ΚΑΡΗ.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.Α.Ρ.Η.

Κρατούν ενθύμιο του γάμου, ένα μικρό κλαράκι ελιάς, με το οποίο είχαν στολίσει το πέτο τους.

Σε τρεις μέρες ο Νίκος έφυγε.

Έζησα ένα μήνα απροσδιόριστο, χωρίς ειδήσεις, με εφιάλτες.

Κάθε λίγες μέρες χτυπούσε το τηλέφωνο, και μια φωνή έλεγε: «Είναι καλά», τίποτε άλλο.

Ήταν κι αυτό μια παρηγοριά. Μια επικοινωνία...

Τα χειρόγραφα του Ιωάννη Ιωαννίδη για τη δημιουργία της Κ.Α.Ρ.Η χάθηκαν γιατί ο Ρένος Κυριακίδης στον οποίο τα παρέδωσε και ο Ρένος ακολούθως σε μένα, τα έδωσε έπειτα στον Τάκη Κάιζερ. Χάθηκαν στην εισβολή. Ο Τάκης Κάιζερ είναι αγνοούμενος.

Η πρώτη οργάνωση Κ.Α.Ρ.Η δημιουργήθηκε στις 22 Οκτωβρίου του 1931 μια μέρα μετά τα Οκτωβριανά.

Η πρώτη συνάντηση έγινε στο σπίτι του Μίκη Μελά, γιου του Παύλου Μελά, στην οδό Ρηγίλλης στην Αθήνα.

Παρόντες Μίκης Μελάς, Ιωάννης Ιωαννίδης, Ρόκος Καλιανέσης.

Στη δεύτερη συνάντηση προστέθηκαν ο στρατηγός Μαζαράκης, ο Ιωάννης Τσαγγαρίδης, Έλληνας αξιωματικός κυπριακής καταγωγής, ο Σπύρος Βλάχος και ο Αχιλλέας Κύρου. Ανάγνωση κειμένου Σπύρου Βλάχου.

Αυτοί οι ίδιοι άνθρωποι οργάνωσαν και τη δεύτερη Κ.Α.Ρ.Η το 1952.

Κύπριοι Αγωνισταί υπό Ριψοκίνδυνον Ηγεσίαν (1931)

Άμα τη αναγγελία εν Αθήναις των επαναστατικών γεγονότων της 21^{ης} Οκτωβρίου 1931 εν Κύπρω, επεσκέφθην αυθημερόν τον ε.α. συνταγματάρχη φίλον μου Μίκη Μελάν, υιόν του αείμνηστου Παύλου Μελά, του ηρωικώς πεσόντος εν Μακεδονία, εις την οικίαν του, οδός Ρηγίλλης 24, του ωμίλησα δια την μυστικήν οργάνωσιν και του ανέφερα τι ήκουσα προ ετών από τον αείμνηστον πατέρα μου ως ανωτέρω αναφέρω. Προσέθεσα ότι μεταξύ των συλληφθέντων ήτο και ο αδελφός μου Γεώργιος Χατζηπαύλου. Ο αείμνηστος Μίκης ενθουσιάσθη και, αφού με συνεχάρη πρόσθεσε

ΚΛΑΙΡΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

ότι όλοι έχομεν ιεράν υποχρέωσιν να βοηθήσωμεν. Την επομένην μου συνέστησε τον Ρόκον Καλλιανέσην, πλοίαρχον, απόγονον του θρυλικού Παπαφλέσσα, ούτος δε τον ε.α. τότε λοχαγόν Σπύρον Βλάχον. Επομένως τον πρώτον πυρήνα της μυστικής επαναστατικής Οργανώσεως (Κ.Α.Ρ.Η), χωρίς να αναγραφή τότε, δι' ευνοήτους λόγους, το όνομά της αποτέλεσαν οι κ.κ. Μίκης Μελάς, Ρόκκος Καλλιανέσης, Σπύρος Βλάχος και εγώ. Αι συσκέψεις της επιτροπής εγένοντο εις την οικίαν του Μίκη Μελά. Εις ημάς τους τέσσαρας προσετέθησαν την μεθεπομένην και ο αείμνηστος Αχιλλεύς Κύρου, Διευθυντής της εφημερίδος «Εστία», και οι στρατηγοί Ι. Τσαγγαρίδης και Κωνσταντίνος Μαζαράκης – Αινίαν. Δέον να σημειωθή ότι τόσοσιν ο Κύρου όσον και ο Τσαγγαρίδης ήσαν Κύπριοι την καταγωγήν.

Υπό των πρώτων τεσσάρων συνετάγη το ακόλουθον υπόμνημα, το οποίον ανεγνώσθη κατά την συνεδρίασιν της Επιτροπής εις την οικίαν του Στρατηγού Κωνσταντίνου Μαζαράκη-Αινίαν περί τα τέλη Οκτωβρίου αρχάς Νοεμβρίου 1931, παρόντων των ως άνω εξ προσώπων και το οποίον έχει ως κάτωθι.

Υπόμνημα σχετικόν με τον κυπριακόν αγώνα του Οκτωβρίου 1931

Τα τελευταία κατά την 21^{ην} Οκτωβρίου ε.ε. λαβόντα χώραν εν Κύπρω ταραχώδη γεγονότα συνήγαγον επί το αυτό τους κάτωθι υπογεγραμμένους, εμπνεομένους εκ της ζωηράς επιθυμίας να βοηθήσωσιν έκαστος το κατά δύναμιν εις την ταχύτεραν επίτευξιν της μετά της Ελλάδος Ενώσεως της μεγαλονήσου. Σχετικά σκέψεις ενεργείας εν Κύπρω είχαν γίνει και προ της δημιουργίας των ταραχών, πλην έμειναν ατελεσφόρητοι λόγω του κατ' εξοχήν συντηρητικού πνεύματος, όπερ επεκράτησε τότε και της αδυναμίας εξευρέσεως μέσων. Επανειλημμένως συζητήσαντες με απόλυτον μυστικότητα κατελήξαμεν εις τα ως κάτωθι συμπεράσματα.

Δεδομένου ότι απεδείχθη εμπράκτως η ζωτικότητα του Κυπριακού Λαού προς απόκτησιν της ελευθερίας του και δεδομένου ότι θα ωφελεί οπωσδήποτε η κατά καιρούς δημιουργία πραγμάτων εις τους δυνάστας Άγγλους, θεωρείται σκόπιμος η ταχύτερα αποστολή όπλων εις Κύπρον.

Εκ παραλλήλου προς τον υλικόν τούτον εφοδιασμόν αναγκαία και η οργάνωσις του τόπου εις τρόπον ώστε να κατηχηθώσι τα απολύτου εμπιστοσύνης στοιχεία και αποτελέσωσι κρυφίους μαχητικούς πυρήνας, οίτινες συνδεσόμενοι διά πλήρους δυνατής επικοινωνίας να δύνανται να δρώσιν εν καιρώ, κατευθυνόμενοι εκ κέντρου τινός.

Το κέντρον τούτο σκόπιμον εκρίθη να εγκατασταθή εις την νήσον διά προσώπων μυστικώς εντεύθεν αποστελλομένων (όπερ θα ετόνωνε πολλαπλασίως τον ενθουσιασμόν των εντοπίων) και να δέχεται εντεύθεν τας προς δράσιν ή αναστολήν της δράσεως εντολάς, εξασφαλιζομένης της σχετικής επικοινωνίας.

Κατόπιν των ως άνω σκέψεων εξευρέθησαν:

1. Όπλα και φυσίγγια προς αγοράν εκ του εμπορίου, συστήματος μη εν χρήσει εις τον Ελληνικόν Στρατόν.
2. Πλοιάριον και πλήρωμα κατάλληλον προς μυστικήν εις Κύπρον προσέγγισιν.
3. Πρόσωπα διατεθειμένα να μεταβώσι εις Κύπρον κρινόμενα κατάλληλα διά να οργανώσωσι τον τόπον, ουδεμίαν ενεργόν κρατικήν θέσιν κατέχοντα.

4. Εστάλη πρόσωπον εις Κύπρον προσυνηνομημένον διά το σημείον αποβάσεως και δυνάμενον να παρέχη πληροφορίας.

5. Εμελετήθη εξονυχιστικώς ο τρόπος αποβάσεως και αποκρύψεως των εκφορτωθησομένων υλικών μέχρι διανομής των και των αποβιβασθησομένων προσώπων.

Προς πραγματοποίησιν των ως άνω εθεωρήσαμεν ότι δεν είμεθα αρκετοί ημεείς μόνοι και ότι έδει να απευθυνθώμεν και προς άλλους παράγοντας εγνωσμένης πατριωτικής συνειδήσεως και κοινωνικής περιωπής, ίνα ευρυνομένης της αρχικής τετράδος εις κεντρικήν επιτροπήν υπό απόλυτον μυστικότητα επιδιωχθή πραγματοποίησις των ανωτέρω, αλλά και η μετέπειτα παρακολούθησις και ποδηγέτησις του αγώνος διά παντός τρόπου ως και η εξεύρεσις πλειοτέρων υλικών μέσων, ούτως ώστε ο τυχόν αρξόμενος νέος αγών να δύναται ασφαλώς να τροφοδοτηται και να μη καταπνιγή, ως μη ώφειλεν, ελλείψει υλικών μέσων.

Συγκροτούμενη σήμερα η επιτροπή αυτή θέλει καταρτίσει το καταστατικόν ενέργειας αυτής.

Ευελπιστούμεν ότι, συν Θεώ, δεν θέλομεν μείνει μόνοι υποσχόμεθα δε απόλυτον μυστικότητα επί τω λόγω της τιμής ημών.

Το υπόμνημα τούτο ανεγνώσθη εις την οικίαν του στρατηγού Κωνσταντίνου Μαζαράκη-Αινιάν εις την τοποθεσίαν Μετς των Αθηνών υπό τούτου παρούσης της πρώτης τετράδας: Μίκη Παύλου Μελά, Ρόκου Καλλιανέση, Ιωάννου Χατζηπαύλου Ιωαννίδου και Σπύρου Βλάχου και επί παρουσία των: Αχιλλέως Κύρου και στρατηγού Ι. Τσαγγαρίδη.

Ο αδελφός του Γιάννη Ιωαννίδη, Γιώργος, έγινε βουλευτής, πρωτοστάτησε στην εξέγερση του 1931, εξορίστηκε από τους Άγγλους στη Μεγάλη Βρετανία, και του απαγόρευσαν να μετακινηθεί σε άλλη χώρα.

Εκείνος κατάφερε το 1934 να φθάσει στην Αθήνα.

Όταν το αντιλήφθηκαν οι Άγγλοι, ζήτησαν από την Ελληνική Κυβέρνηση να τον απελάσουν. Κατόπιν πιέσεων, ο Υπουργός Εσωτερικών Ιωάννης Τσιριμώκος έδωσε τις ανάλογες οδηγίες.

Διάφορες οργανώσεις διαμαρτυρήθηκαν για την απέλασή του.

Επέστρεψε στην Ελλάδα το 1947.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.Α.Ρ.Η.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΘΗΝΩΝ
 Βερανσέρου 5

ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΤΕ ΟΛΟΙ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ
ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ & ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ

Αθηναίοι Πολίται,

Η Κυβέρνησις υπήκουσα εις την απαίτησιν του Αγγλικού Υπουργείου των Αποικιών, την διαβιβασθείσαν μέσω της Αγγλικής Πρεσβείας, πρόκειται κατά πρωτοφανή παράβασιν των κανόνων του ασύλου και του Διεθνούς Δικαίου, να διατάξη την από της Πατρίδος μας εκδίωξιν του Κυπρίου ηγέτου της απελευθερωτικής Κυπριακής επαναστάσεως του 1931 Γ. Χατζηπαύλου, πολιτικού φυγάδος, Αγγλου τύποις υπηκόου, Έλληνας, όμως το αίμα, την καταγωγή, το αίσθημα, την γλώσσαν και την θρησκείαν, όπως όλοι οι κατοικούντες την ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΙΝΕ ΕΛΛΗΝΕΣ, που ηγάπησαν και εθυσίασαν διά την ΜΙΑΝ ΚΑΙ ΑΙΩΝΙΑΝ ΚΟΙΝΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ, ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΑΛΑΝΟΛΕΥΚΟΝ ΣΗΜΑΙΑΝ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.ΑΡ.Η.

ΚΛΑΙΡΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

ΜΑΣ το παν, καθ' όλην την περίοδον της Εθνικής και φυλετικής μας Ιστορίας. Η υβριστική αυτή απαίτησης δεν αποτελεί μόνον βαρύτατον πλήγμα κατά των ωραιότερων αισθημάτων, τα οποία τρέφει το Ελληνικόν Έθνος διά το Βρεττανικόν, αλλ' αποτελεί προσβολή κατ' αυτής της κρατικής μας αξιοπρέπειας και την οποίαν η Κυβέρνησις στερουμένη του σθένους ή τη εισηγήσει των περιδεών διπλωματών μας του μεγάρου της οδού Φιλελλήνων με τα ανάλογα προς το όνομα της οδού όπου κείται το μέγαρόν των αισθήματα, πρόκειται να ανεχθή. ΗΜΕΙΣ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ, Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ, ΧΑΡΙΝ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΓΟΗΤΡΟΥ ΜΑΣ ΩΣ ΚΗΡΥΞΑΝΤΕΣ ΕΑΥΤΟΥΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗΝ ΥΠΟΘΕΣΙΝ, ΔΕΝ ΔΥΝΑΜΕΘΑ ΝΑ ΑΝΕΧΘΩΜΕΝ.

ΚΑΛΟΥΜΕΝ ΟΘΕΝ ΠΑΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥΣ ΠΟΛΙΤΑΣ ΝΑ ΜΕΤΑΣΧΟΥΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΣΟΜΕΝΟΝ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΕΝ ΣΥΝΑΓΕΡΜΩ, ώστε αντιτάσσοντες τον όγκον και την ηθικήν δύναμιν του Ελληνικού δικαίου εις την δύναμιν της υλικής βίας των ξένων, να ΔΙΔΑΞΩΜΕΝ και τα εκάστοτε κυβερνώντα τον τόπον μας πολιτικά κόμματα ΠΩΣ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΘΕΛΕΙ ΚΑΙ ΕΝΝΟΕΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ, και ακόμη τους παραδόξους «συμμάχους» μας, ότι ο Ελληνικός Λαός έχων επίγνωσιν των όσων εις αυτούς ανέκαθεν και κατά τον τελευταίον μέγαν πόλεμον προσέφερεν έχει την ΑΞΙΩΣΙΝ να τυγχάνη του ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟΥ ΕΙΣ ΑΥΤΟΝ ΒΑΘΥΤΑΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΟΥ, ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ & ΑΠΟΛΥΤΟΥ ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑΣ, την οποίαν παρά πάντα κανόνα ηθικής και τιμής θέλουν να αγνοούν.

ΑΘΗΝΑΙΟΙ,

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΗ ΔΕΙΨΗ ΚΑΝΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ.

Ο Έλλην Κύπριος ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ πρέπει να μείνη εδώ μαζί μας. Η Κυβέρνησις να εννοήση ότι είμεθα ελεύθερον Κράτος, δικαιούμενον σεβασμού και η Αγγλική Πρεσβεία ότι δεν είμεθα Προτεκτοράτον της.

Ζήτω η Ελληνική Κύπρος.

Ζήτω η Ένωση.

Ζήτω το Έθνος.

Εθνική Ένωσης Ελλάδος.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.Α.Ρ.Η.

**Δηλώσεις του πατρός Σταύρου Παπαγαθαγγέλου
Σχετικά με την οργάνωση Κ.Α.Ρ.Η.**

Εφημερίδα «Σημερινή»
1^η Απριλίου 1984

Κ.Α.Ρ.Η. και Ε.Ο.Κ.Α.

Το 1953 ήρθε στην Κύπρο ο Ιωάννης Ιωαννίδης, τον οποίο είχα γνωρίσει όταν ήταν στην Αθήνα μαζί με τον Σάββα Λοϊζίδη και άλλους πρωτεργάτες του Αγώνα. Ο Ιωαννίδης συνοδευόταν από έναν Ελλαδίτη, τον Θεόδωρο Καλλιανέση, ναύαρχο εν αποστρατεία. Σκοπός του ταξιδιού τους ήταν να κάμουν μιαν επαναστατική οργάνωση, την οποίαν ονόμασαν ΚΑΡΗ-Κύπριοι Αγωνιστές, Ριψοκίνδυνοι Ηγέτες. Την ονομασίαν την είχαν πάρει από ένα βράχο στην πόλη της Χρυσοχούς, που ήταν η γενέτειρα του Ιωαννίδη.

Σκοπός της οργάνωσης ήταν σιγά-σιγά να αποκτήσει οπλισμό και να αρχίσει ένα δυναμικό αγώνα. Είχαν μάλιστα στείλει και πλοίο για κατόπτευση των ακτών κοντά στην Καλογραία που θα ξεφορτώνονταν τα όπλα, τα οποία στη συνέχεια θα τα έκρυβαν στις αποθήκες της Μητροπόλης Κυρηνείας.

Ο Παπάσταυρος μυήθηκε στην ΚΑΡΗ και με τη σειρά του μύησε μερικά από τα παιδιά της ΟΧΕΝ, που γνώριζε τις ψυχές τους καλύτερα από τα πρόσωπά τους.

Μετά από λίγο καιρό ήρθε στην Κύπρο και ο Γεώργιος Γρίβας κι ένας από τους πρώτους ανθρώπους που συνάντησε ήταν ο Παπάσταυρος. Ο Στρατηγός ήθελε να μάθει αν υπήρχε το έμπυχο υλικό για τη διεξαγωγή ένοπλου αγώνα, εφόσον όλες οι ειρηνικές προσπάθειες για εθνική αποκατάσταση της Κύπρου είχαν προσκρούσει στην άρνηση των Άγγλων. Ο Παπάσταυρος του περιέγραψε την κατάσταση που επικρατούσε μέσα στη νεολαία, λέγοντάς του ότι το μόνο που χρειαζόταν ήταν η εκγύμναση και η εκπαίδευσή τους. Δεν του ανέφερε, όμως, τίποτα για την ΚΑΡΗ. Ούτε και στον Μακάριο, όταν τον φώναξε μια μέρα στην Αρχιεπισκοπή.

- Ξέρεις του είπε, πρέπει να βγάλουμε μια μυστική εφημερίδα. Μπορείς να της βγάλεις;

- Τι εννοείτε; Ρώτησε ο Παπάσταυρος. Να την γράφω;

- Να την γράφεις, και να την διαδίδεις...

- Αν γίνει κάτι τέτοιο σε τυπογραφείο θα μας ανακαλύψουν και θα πάμε φυλακή.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.ΑΡΗ.

ΚΛΑΙΡΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

- Θα τη βγάζουμε σε πολυγράφο.

Ο Παπάσταυρος ανέλαβε να κάμει τις διευθετήσεις κι έτσι άρχισε να βγαίνει η εφημερίδα «ΕΝΩΣΙΣ». Ήταν ένα τετρασέλιδο φύλλο σε μέγεθος βιβλίου, που το δακτυλογραφούσε και το πολυγραφούσε μυστικά στον τόπο εργασίας της η Μαρούλα Χατζηπαναγή, σήμερα κα Πισσαρίδου.

Έβγαιναν δυο χιλιάδες αντίγραφα, που στρατιές νέων και νεανίδων τα έριχναν κάτω από τις πόρτες, ενώ αρκετά στέλλονταν στο εξωτερικό. Το άρθρο του πρώτου φύλλου το υπαγόρευσε ο ίδιος ο Μακάριος.

Λίγο αργότερα, ο Αρχιεπίσκοπος απεκάλυψε στον Παπάσταυρο ότι είχε ληφθεί η απόφαση για ένοπλο αγώνα.

- Θα κάμουμε την ΕΟΚΑ, του είπε.

Τότε ο Παπάσταυρος σκέφθηκε ότι δεν μπορούσαν να υπάρχουν δύο οργανώσεις, και ότι ήταν καλύτερα να αποκαλύψει την ύπαρξη της ΚΑΡΗ. Πράγμα που έκανε.

Τον Δεκέμβρη του 1953 πρέπει να ήταν στην Κύπρο ο Γιάννης Ιωαννίδης και ο Ρόκος Καλλιανέσης. Τις ημέρες εκείνες πρέπει να έστειλε ο Ρόκος Καλλιανέσης το πιο κάτω σημείωμα στον Γιάννη Ιωαννίδη. Ο Ρόκος Καλλιανέσης πρέπει να έμενε στο ξενοδοχείο Ledra Palace στη Λευκωσία.

Του έγραφε:

28.12.53

Αγαπητέ μου Γιάννη. Το ταξίδι αναβάλλεται για λόγους που θα σου εξηγήσω στις 11. Πέρασε να πάμε στην Αμμόχωστο.

Ρόκος.

Ο Γιάννης Χατζηπαύλου Ιωαννίδης πέθανε στην Αθήνα την 1^η Νοεμβρίου 1972.

Οι φοιτητές της περιόδου εκείνης τέλεσαν το μνημόσυνό του στην εκκλησία του Αγίου Θωμά στο Γουδί στις 29 Οκτωβρίου 1978.

Οι οκτώ φοιτητές μετά την άφιξή τους στην Κύπρο συναντήθηκαν στην οδό Αφροδίτης 4 στον Άγιο Δομέτιο.

Στην οδό Φειδίου, στον Άγιο Δομέτιο, επίσης έγινε η συνάντηση με τον Διγενή που έφτασε πρωί στις 10.00 π.μ. συνοδευόμενος από τον Γιαννάκη Δρουσιώτη (Αβέρωφ).

Έκαμε ενημέρωση, ανέλυσε τα προβλήματα και τις δυσκολίες και οι φοιτητές έδωσαν ενυπόγραφα και τον όρκο της ΕΟΚΑ.

Υποσχέθηκε σύντομα να τους στείλει οδηγίες για τα καθήκοντα του καθενός.

Αναφέρω τώρα αφηγήσεις φοιτητών για τον τρόπο που κατέβηκαν στις πρώτες μέρες του Μαΐου 1955.

Ρένος Κυριακίδης

Ο Ρένος Κυριακίδης, που θα 'λεγα ότι ήταν η ψυχή και ο πρωτεργάτης ανάμεσα στους φοιτητές της ΚΑΡΗ, αφηγείται πως το καλοκαίρι του 1954, όταν βρισκόταν στην Κατασκήνωση των Κατηχητικών στον Άγιο Νικόλαο Στέγης στην Κακοπετριά, μύησε μερικά παιδιά, ανάμεσά τους τον Μιχαήλ Γιωργάλλα, τον Ιωάννη Μαλλουρή (ιερέα τώρα) τον Γιάννη Κασίνη και άλλους.

Μαζί με τον Πέτρο Στυλιανού τέλος Αυγούστου 1954 δημιούργησαν δύο επαναστατικές ομάδες της Κύπρου, της Κυθραίας και της Κακοπετριάς και αποφάσισαν να σαμποτάρουν το Φεστιβάλ των Πλατρών, που διοργάνωναν κάθε χρόνο οι Άγγλοι.

Με το ταξί του Κωστάκη, πατέρα του ήρωα Αλέκου Κωνσταντίνου, πήγανε μεσάνυχτα στις Πλάτρες.

Βάλανε ένα κομμάτι φυτίλι σε κάθε ράβδο δυναμίτη που θα χρησιμοποιούσαν, δέσανε την κάθε μια σε τρεις ηλεκτρικούς πασσάλους και περίμεναν ν' ανατιναχθούν οι ηλεκτρικοί πάσσαλοι.

Τίποτε δεν έγινε όμως, γιατί για να εκραγεί ο δυναμίτης δεν αρκεί μόνο το φυτίλι, αλλά χρειάζεται και καψύλιον.

Τόσα ήξεραν οι επαναστάτες νέοι για τον αγώνα τους!

Το 1954 τα συλλαλητήρια για την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, ήταν συχνά και γίνονταν με τη συμμετοχή όχι μόνον των Κυπρίων φοιτητών, αλλά και των Ελλαδιτών.

Φωτογραφία του Συλλαλητηρίου του 1954

Σ' ένα τέτοιο συλλαλητήριο, ο Ρένος γνωρίζεται με τον Κώστα Μπαντουβά από την Κρήτη, γίνονται φίλοι. Αυτό στάθηκε αφορμή οι Μπαντουβάδες, πατέρας, θείος και παιδιά να εκπαιδεύσουν μέλη της ΚΑΡΗ στην Κρήτη, στα κτήματα των Μπαντουβάδων, στο όρος Γιούχτα. SLIDE

Τις επόμενες μέρες ο Ρένος πήγε στον Πατέρα Σταύρο Παπαγαθαγγέλου, ιερέα του Ιερού Ναού Φανερωμένης στη Λευκωσία και του ζήτησε να τους συνδέσει με σοβαρό πρόσωπο στην Αθήνα για να τους εκπαιδεύσει στη στρατιωτική τέχνη.

Εκείνος του έδωσε όνομα και τηλέφωνο κάποιου. Τον συνάντησαν με τον Πέτρο Στυλιανού και Τάκη Κάζερ, όμως έκριναν ότι δεν ήταν ο κατάλληλος για τον σκοπό που θέλανε.

Γράψανε στον Πατέρα Σταύρο, ζήτησαν άλλο πρόσωπο. Εκείνος τους συνέστησε τον Γιάννη Ιωαννίδη με τον οποίον συναντήθηκαν κι ένοιωσαν ότι αυτός ήταν ο κατάλληλος άνθρωπος.

Έτσι άρχισε η ΚΑΡΗ. Χωρίς τον Γιάννη Ιωαννίδη λέει ο Ρένος, θα ήταν δύσκολο να επιτύχει η επαναστατική προσπάθεια των φοιτητών.

Άρχισε εντατική μύηση με καθαρά εθνικά κριτήρια, με πολύ αυστηρή επιλογή, πολλή μυστικότητα, ώστε να μη διαρρεύσουν πληροφορίες στις μυστικές υπηρεσίες των ξένων πρεσβειών και ιδιαίτερα των Άγγλων.

Την 1^η του Απριλίου του 1955 γίνεται η έναρξη του Αγώνα στην Κύπρο από την ΕΟΚΑ με αρχηγό τον Διγενή.

Έπρεπε να έρθουν σε επαφή με την ΕΟΚΑ, να προγραμματίσουν τη δράση τους.

Αποφασίστηκε η κάθοδος του Ρένου στην Κύπρο το Πάσχα του 1955, για να 'ρθει σ' επαφή με τον Αρχηγό Διγενή.

Πράγματι, με μεσολάβηση του πατρός Σταύρου συναντά στην Οδό Φειδίου, τον Αρχηγό κι εκείνος ζητά την κάθοδο των φοιτητών, γιατί χρειάζονταν στελέχη εκπαιδευμένα.

«Αρχηγέ μου, θα μεταφέρω το μήνυμά σας στην ηγεσία της ΚΑΡΗ και πιστεύω σύντομα να υλοποιήσουμε την εντολή σας».

Επιστρέφει ο Ρένος στην Αθήνα, ανακοινώνει την εντολή του Αρχηγού και οκτώ δηλώνουν ότι είναι έτοιμοι να διακόψουν τις σπουδές τους και να κατέλθουν στην Κύπρο μέσα σε 48 ώρες.

Η περιγραφή της συνάντησης του Ρένου με τον Αρχιεπίσκοπο Σπυρίδωνα είναι ιστορικής σημασίας.

Ο Αρχιεπίσκοπος ήταν Πρόεδρος της Πανελλήνιας Επιτροπής Αυτοδιαθέσεως Κύπρου.

Την άλλη μέρα ο Αρχιεπίσκοπος δέχθηκε τον Ρένο και τον Γιάννη Ιωαννίδη, στο σπίτι του, στο Ψυχικό Αθηνών. Η συνάντηση αυτή ήταν ιστορική γιατί, αν όλα πήγαιναν καλά, θα είχαν τις ευλογίες της Εκκλησίας της Ελλάδος και συγχρόνως και οικονομική βοήθεια. Όταν μπήκαν στο γραφείο, είδαν τον Αρχιεπίσκοπο να κάθεται σε μια Δεσποτική καρέκλα. Η λευκή και μακριά γενειάδα του και το σπινθηροβόλο, σοβαρό και ερευνητικό βλέμμα του δημιουργούσαν ένα ιδιαίτερο κλίμα στη σύναξή μας, που θύμιζε συνάξεις της Φιλικής Εταιρείας.

Ο Ρένος περιγράφει τη συνάντηση με τον Αρχιεπίσκοπο.

Του φίλησαν το χέρι και ο κύριος Ιωαννίδης μπήκε αμέσως στο θέμα. Του μίλησε

καθαρά για τις προσπάθειες της ΚΑΡΗ και για την αναχώρηση των οκτώ φοιτητών για τον αγώνα στην Κύπρο. Του είπε για το οικονομικό θέμα των εισιτηρίων και ζήτησε τη βοήθειά του. Στη συνέχεια ο Αρχιεπίσκοπος πήρε τον λόγο υποβάλλοντας μια ερώτηση:

- Τι άλλο χρειάζεστε εκτός από το κόστος των εισιτηρίων;

Η συγκίνηση του Ρένου μετά από την ερώτηση του Αρχιεπισκόπου ήταν απερίγραπτη. Στο πρόσωπό του είδε τον επαναστάτη ιερωμένο, που πρωτοστατούσε στον αγώνα για την αυτονομία των Βορειοηπειρωτών στο Αργυρόκαστρο το 1914, τον δραστήριο Μητροπολίτη Ιωαννίνων και τον υπέροχο τώρα Αρχιεπίσκοπο Αθηνών. Είχε έτοιμη μια πρόχειρη κατάσταση για τις τιμές των εισιτηρίων, αεροπορικών και ατμοπλοϊκών καθώς επίσης και για το απαραίτητο υλικό, που θα έπρεπε να έχει ένας αγωνιστής της ΕΟΚΑ.

Τον Μάιο του 1955 γίνεται η κάθοδος των 8 φοιτητών στην Κύπρο.

Συναντούν τον Αρχηγό ενθουσιασμένοι.

Εκείνος αναθέτει στον καθένα τον τομέα του.

Στον Ρένο ανέθεσε τον τομέα της Πιτσιλιάς.

Ο τομέας του Ρένου έκαμε την πρώτη ένοπλη επίθεση εναντίον του Αστυνομικού Σταθμού Αμιάντου και σε άλλους σταθμούς για την απόκτηση πυρίτιδας, έκαμε τα πρώτα λημέρια της ΕΟΚΑ στα βουνά του χωριού Σπήλια και ανέλαβε την πρώτη επιχείρηση της εξόρμησης «ΠΡΟΣ ΤΗ ΝΙΚΗ», ενέδρες του Πεύκου, Χανδριών, Αμιάντου.

Έμεινε μεγάλο διάστημα με τον Αρχηγό ως τη σύλληψή του την 11^η Δεκεμβρίου 1955.

Καταδικάστηκε και μεταφέρθηκε σε φυλακές του Λονδίνου ως το τέλος του Αγώνα.
Θάσος Σοφοκλέους

Ο Θάσος Σοφοκλέους κατέβηκε στην Κύπρο με τον Κύπρο Παπαδόπουλο από την Πάφο.

ΟΡΤΑΝΩΣΗ Κ.Α.Ρ.Η.

Στους αρραβώνες του αγωνιστή Ρένου Κυριακίδη στην Αθήνα το 1960. Ο Ιωαννίδης λέγει τις ευχές του. Με περηφάνεια η μνηστή Άννα Σοφοκλέους ακούει τα εγκωμιαστικά λόγια για τον αρραβωνιαστικό της. Παρόντες ήταν ο Αρχηγός Διγενής και η γυναίκα του Κική

Έφυγαν χαράματα της 1^{ης} Μαΐου με την ΤΕΑ και έφτασαν στις 2 Μαΐου 1955, γιατί λόγω κακοκαιρίας το αεροπλάνο Ντακότα, γύρισε στη Ρόδο. Όταν έφτασαν την άλλη μέρα στο αεροδρόμιο εξ' αιτίας της αργοπορίας κανένας δεν τους περίμενε.

Αναγκάστηκαν να πάρουν λεωφορείο της ΚΕΜ κι έφτασαν στη Λευκωσία.

Ο Κύπρος που ήταν άγνωστος στη Λευκωσία πήγε στη Φανερωμένη για να ανακοινώσει στον Παπάσταυρο την άφιξή τους και να πάρει οδηγίες.

Ο Θάσος ανέμενε στην ΚΕΜ. Για κακή του τύχη τον είδε συγχωριανός του, ο οποίος μάλιστα προθυμοποιήθηκε να τον μεταφέρει στην Κυθρέα. Βρήκε πρόχειρη μια δικαιολογία, ότι περίμενε κάποιο συμφοιτητή του και δεν μπορούσε να φύγει αμέσως. Ήταν βέβαιος ότι το μήνυμα του ερχομού του θα πήγανε στο σπίτι του, όπου και αναγκάστηκε τελικά να πάει κατόπιν εντολής και του Αρχηγού.

Στην ΚΕΜ ήρθε μαζί με τον Κύπρο και ο Γιαννάκης Δρουσιώτης ο οποίος ανέφερε το θέμα στον Αρχηγό ο οποίος έδωσε εντολή να πάει σπίτι του και να περιμένει οδηγίες. Ο Αρχηγός τον συνέδεσε με τον Ανδρέα Μαλέκο (Αχιλλέας) που θα ήταν σύνδεσμός του. Κέντρο επικοινωνίας το κατάστημα του Λάμπρου Καυκαλίδη.

Τοποθετήθηκε ως υπεύθυνος παγκύπρια της νεολαίας. Η πραγματικότητα όμως ήταν ότι μαζί με τον Ανδρέα Μαλέκο είχαν αναλάβει συντονιστικό ρόλο και έκα-

μναν επαφές επικοινωνίας με τους πυρήνες παγκύπρια (Λεμεσό, Αμμόχωστο, Λάρνακα, Κερύνεια, Μόρφου).

Στις μετακινήσεις αυτές γνώρισε πολλά από τα στελέχη της οργάνωσης, αντάλλασσαν απόψεις, ενημερώνονταν για την κατάσταση, για τις ανάγκες κ.ά.

Αναφέρω μερικά: Στυλιανός Λένας, Μιχαλάκης Καραολής, Κυριάκος Μάτσης, Αντώνης Παπαδόπουλος, Πολύκαρπος Γιωρκάτζης, Χρ. Τρυφωνίδης, Χ. Μασωνίδης.

Ο Θάσος επισημάνθηκε από τους Άγγλους. Επέδραμε στο σπίτι του Αστυνομία για έρευνες και ύστερα απ' αυτό ζήτησε από τον Αρχηγό μια θέση στο αντάρτικο γιατί διαφορετικά υπήρχε κίνδυνος να συλληφθεί και να οδηγηθεί στα Κρατητήρια. Έτσι κατόπιν εντολής του Αρχηγού, τον Ιούλιο του 1955 ανεβαίνει στο βουνό.

Τοποθετήθηκε στην περιοχή Πενταδακτύλου κοντά στον Γρηγόρη Αυξεντίου. Πήγε λοιπόν στο αντάρτικο στο Μαύρο Όρος, όπως λαχταρούσε, κι εκεί έλαβε μέρος στην επίθεση στον αστυνομικό σταθμό Λευκονοίκου και σε άλλες ενέδρες.

Τον Οκτώβριο του 1955 ανέλαβε τομεάρχης Πενταδακτύλου στη θέση του Γρηγόρη Αυξεντίου, ο οποίος μετακινήθηκε στην περιοχή Τροόδους και ανέλαβε τομεάρχης Πιτσιλιάς.

Έδρασε στον Πενταδάκτυλο ως τομεάρχης και αρχηγός ανταρτικής ομάδας με επιθέσεις εναντίον στρατοπέδων, Αστυνομικών Σταθμών και διενήργησε πολλές ενέδρες. Συνελήφθη τον Οκτώβριο του 1956 ύστερα από μεγάλες ενέδρες μαζί με την ομάδα του στην περιοχή Καππαρόβουνο στον Πενταδάκτυλο.

Υπέστη φρικτά βασανιστήρια και εννοώ πραγματικά φρικτά.

Καταδικάστηκε σε ισόβια δεσμά και μεταφέρθηκε στις φυλακές του Λονδίνου μέχρι το τέλος του Αγώνα. Όμως και μετά το τέλος εξορίστηκε στη Ρόδο και παρέμεινε εκεί ως την ημέρα της Ανεξαρτησίας, 15^η Αυγούστου 1960.

Πέτρος Στυλιανού

Κατέβηκε στην Κύπρο ατμοπλοϊκώς με το πλοίο «Αγαμέμνων» στις 2 του Μάη του 1955, με τον Ανδρέα Λαμπριανίδη.

Τους παρέλαβε από το λιμάνι της Λεμεσού ο αγωνιστής Λάμπρος Καυκαλίδης, που τους έφερε σ' επαφή με τον τομεάρχη Γιαννάκη Δρουσιώτη, που τόσο τον ίδιο όσο και τους άλλους 6 συναγωνιστές/συμφοιτητές της ΚΑΡΗ που κατέβηκαν από την Ελλάδα τους είδε ο Αρχηγός της ΕΟΚΑ και είχαν μαζί του δύο συσκέψεις.

Διορίστηκε τομεάρχης με τον συμφοιτητή Νίκο Αγγελίδη, που ανέλαβαν μια ευρύτατη ορεινή περιοχή: Κύκκου/Κάμπου, Τηλλυρίας, Μαραθάσας, Σολιάς. Οργάνωσαν, ενέτασσαν στην Οργάνωση (ορκίζοντάς τους κι ανάμεσά τους και τους απαγχονισθέντες αγωνιστές: Ανδρέα Ζάκο και Χαρίλαο Μιχαήλ), εκπαίδευαν στα όπλα και στις ανατινάξεις δεκάδες άντρες από: τον Κάμπο, τη Γαληνή, τον Καλοπαναγιώτη, τον Μουτουλλά, την Πέτρα, τον Πύργο Τηλλυρίας κ.ά.

Εκπαίδευαν επίσης στο καμουφλάζ, στις επιθέσεις (πυρ και κίνηση), κι εκπόνησαν μελέτες για τους προσφερόμενους στον τομέα στόχους, οργάνωσαν στις ορεινές περιοχές τόπους αποθήκευσης πολεμοφοδίων και τροφίμων. Έμεναν στο σπίτι των Σόλωνα και Κωνσταντίνου Λοΐζου στο Καλό Χωριό της Λεύκας.

Ο Πέτρος Στυλιανού μετέβη για 1-2 εικοσιτετράωρα στο σπίτι του στην Κυθρέα, ύστερα από σχετική εντολή του αρχηγού της Οργάνωσης, να μεταβούν οι φοιτητές που έφτασαν στα σπίτια τους και να αναμένουν νεότερες οδηγίες του. Η παρουσία του στο σπίτι του υπήρξε αιτία άκαρπης, ευτυχώς διεξαγωγής εξονυχιστικής έρευνας από πολυμελή Αστυνομική Δύναμη, με επικεφαλής τον Αστυνομικό Λοχία της Κυθρέας. Ο Πέτρος Στυλιανού, μετά από τη μετάβαση του Νίκου Αγγελίδη στην Αθήνα, ανέλαβε μόνος τον τομέα, συνεχίζοντας το έργο που άρχισαν με τον Νίκο Αγγελίδη, ενώ παράλληλα μετέφερε οπλισμό από την Κακοπετριά στον τομέα του.

Συνελήφθη τον Αύγουστο του 1955, κλείστηκε στις Κεντρικές Φυλακές, όπου οι κρατούμενοι στασίασαν κι ο ίδιος κακοποιήθηκε άγρια από τους Διευθυντές των Φυλακών Άιρον και Φόργκως και μεταφέρθηκε στο Φρούριο της Κερύνειας. Από το Φρούριο της Κερύνειας δραπέτευσε με 15 άλλους αντάρτες κάτω από μυθιστορηματικές συνθήκες: Έσπασαν την πολεμίστρα του Βενετσιάνικου κάστρου και με σεντόνια που τα έδεσαν στην πολεμίστρα προσγειώθηκαν.

Συνελήφθη ύστερα από προδοσία Τούρκου αστυνομικού με τον Μιχαλάκη Ρωσσίδη στην Κερύνεια όπου μετέβηκαν για να μεταφέρουν με τον υπεύθυνο πόλης, Τάκη Κά-

ξερ, αγνοούμενο της εισβολής, τα αυτοκίνητα για μεταφορά των δραπέτων. Κλείστηκε ξανά στο Φρούριο της Κερύνειας και στη συνέχεια στο στρατόπεδο Κοκκινοτριμιθιάς, από όπου απέδρασε ξανά από Αστυνομικό αυτοκίνητο, ενώ μεταφερόταν από το Γενικό Νοσοκομείο στο στρατόπεδο Κοκκινοτριμιθιάς.

Με τη βοήθεια του Παπασταύρου Παπαγαθαγγέλου ενώθηκε με την αντίστοιχη ομάδα του Γρηγόρη Αυξεντίου στα Λαγουδερά, με εντολή του Αρχηγού της Οργάνωσης μετακινήθηκε στην ομάδα του αρχηγού της Οργάνωσης στην Κακοπετριά και πάλι με εντολή του Αρχηγού ανέλαβε υπεύθυνος Κακοπετριάς.

Το τελευταίο κρησφύγετό του προδόθηκε, περικυκλώθηκε από εκατοντάδες Άγγλους στρατιώτες που χρησιμοποίησαν και ελικόπτερα κι ύστερα από πολύωρη καταδίωξη ανευρέθη με τους συναγωνιστές Βρακά κι Ευθυμίου σε χαράδρα της Κακοπετειάς.

Βασανίστηκε άγρια, καταδικάστηκε τον Μάρτιο του 1956 από έκτακτο δικαστήριο σε 15 χρόνια φυλάκιση και τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου μεταφέρθηκε με τους άλλους πέντε πρώτους αντάρτες, ως επικίνδυνοι για κράτησή τους στις Κεντρικές Φυλακές, στις Φυλακές του Wormwood Scrubs και στη συνέχεια στις Φυλακές του Moudstone του Κεντ Αγγλίας, με άλλους 9 συγκατάδικους αντάρτες. Απολύθηκε από τις Αγγλικές Φυλακές μετά τις συμφωνίες Ζυρίχης – Λονδίνου και μεταφέρθηκε με άλλους 15 αντάρτες με στρατιωτικό αεροπλάνο στην Κύπρο.

Σύνδεσμός τους στο Καλό Χωριό της Λεύκας ο καθηγητής Κατσούρης με τη σύζυγό του, και ο καθηγητής Κωνσταντίνος Γιαλλουρίδης.

Νίκος Αγγελίδης

Ο Νίκος Αγγελίδης έφυγε αεροπορικά στις 4 Μαΐου 1955, 3 μέρες μετά τον γάμο μας που έγινε την 1^η Μαΐου 1955 στο σπίτι όπου εκπαιδευόμαστε, οδός Σκουφά 12.

Με τον Πέτρο Στυλιανού έφτασαν τον Μάιο του 1955 στο Καλό Χωριό Λεύκας, στο σπίτι της οικογένειας Θεόδωρου Γ. Λοΐζου και της Ευρυδίκης Θεοχάρους που είχαν επτά γιους και μια κόρη.

Όταν δόθηκε η οδηγία να γυρίσουν στα σπίτια τους, επειδή ο Κάτω Δρυσ είναι μικρό χωριό, οι περισσότεροι κάτοικοί του κεντηματέμποροι στην Αγγλία, ήταν πολύ επικίνδυνο, γύρισε στην Αθήνα. Ήταν περίοδος εξετάσεων. Αδιάβαστος καθόταν πίσω μου, έβαζα στο πλάι την κόλλα κι «έκλεβε» κανονικά.

Έτσι δώσαμε τις γραπτές εξετάσεις.

Περάσαμε κι οι δύο και γυρίσαμε αρχές Ιουλίου. Αμέσως πήραμε διαταγή να πάμε στη Γαλάτα για υπηρεσία.

Αναγκαστήκαμε ν' αποκαλύψουμε στους δικούς μου τον μυστικό γάμο μας. Ο πατέρας μου με κυνηγούσε στο περιβόλι με το κολάνι. Όταν του εξηγήσαμε ότι είμαστε μέλη της ΕΟΚΑ σταμάτησε, αλλά όλοι φοβήθηκαν.

Πρώτη εβδομάδα του Ιουλίου έως αρχές Σεπτεμβρίου βρισκόμαστε στη Γαλάτα και φιλοξενούσαμε στο σπίτι που είχε ενοικιάσει η ΕΟΚΑ τον Διγενή και 4-5 άλλους καταζητούμενους. Σταθερός ο Γρηγόρης Γρηγοράς που ήταν ο υπασπιστής του Αρχηγού και ο Ρένος Κυριακίδης.

Ψώνιζα, μαγείρευα, έπλενα, καθάριζα, εκτελούσα χρέη συνδέσμου. Το σπίτι το διάστημα αυτό ήταν το Αρχηγείο της ΕΟΚΑ. Απ' εκεί ξεκινούσαν όλες οι διαταγές και είχαμε συχνά επισκέψεις άλλων συνδέσμων, όπως του Γιαννάκη Δρουσιώτη και άλλων.

Κάθε μέρα πήγαινα στο κατάστημα του Ανδρέα Παπαδόπουλου που ήταν ο Γραμματέας της Εταιρείας Αυτοκινήτων «Σολέα», εκεί έφτανε κανονικά το ταχυδρομείο του χωριού, αλλά και το ταχυδρομείο της ΕΟΚΑ, το παραλάμβανα, παρέδιδα ό,τι μου έδινε ο αρχηγός, ψώνιζα, γιατί το κατάστημα ήταν και μπακάλικο κι έτσι δεν κινούσα υποψίες.

Το ταχυδρομείο στη Λευκωσία παραδιδόταν στο μαγαζί του Ανδρέα Μαύρου, πατέρα του Λάζαρου Μαύρου για τα περαιτέρω.

Μετέφερα επίσης μηνύματα στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, όταν ερχόταν στον Άγιο Νικόλαο Στέγης.

Μια φορά με τον Νίκο μεταφέραμε μήνυμα στον Ανδρέα Ζάκο στην Ευρύχου. Ήταν η πρώτη και μοναδική φορά που τον είδα.

Σχεδόν κάθε βδομάδα κατεβαίναμε με τη Νίκη Γιάννη Κατσούλη εξ Ελλάδος και μεταφέραμε μηνύματα και ό,τι άλλο στον Παπάσταυρο στη Λευκωσία.

Τον Σεπτέμβριο με προτροπή του Αρχηγού γυρίσαμε στην Αθήνα, πήραμε το πτυχίο μας, στο μεταξύ γέννησα τον πρώτο μου γιο, τον Άγγελο.

Ο Αρχηγός έμεινε για μια βδομάδα στο σπίτι του Γιάννη Κατσούλη, μετακινήθηκε στην Κυπερούντα, στα Σπήλια και ξανά στην Κακοπετριά (μαρτυρία Γρηγόρη Γρηγορά), τελικά κατέληξε στα Σπήλια.

Μόλις γυρίσαμε πίσω από την Αθήνα τον Ιούλιο του 1956, πήραμε οδηγίες να πάμε στη Γιαλούσα να βοηθήσουμε τον Φώτη Παπαφώτη για την οργάνωση της περιοχής Καρπασίας.

Εγώ ως ΔΑΝΕ Διοικητής ΑΝΕ του υποτομέα Γιαλούσας-Λεοναρίσσου και ως ΔΑΝΕ Διοικητής της ΑΝΕ του Γυμνασίου Γιαλούσας και ο Νίκος ως Β. Πολιτικός Υπεύθυνος Καρπασίας (Πολιτικός Υπεύθυνος ήταν ο Τομεάρχης). Ήταν επίσης σύνδεσμος και σύμβουλος των υποτομεαρχών της περιοχής Καρπασίας. Εμπνευστής και θεμελιωτής του ΕΑΕΜ της Δ.Ε. και της ΕΔΕΑΠ.

Εκεί δουλέψαμε κι οι δυο σκληρά, ο Νίκος περισσότερο από μένα. Κινδύνεψε πολλές φορές μεταφέροντας οπλισμό και καταζητούμενους.

Καταζητήθηκε τον Ιούνιο του 1957 και κατέφυγε για πέντε μήνες στην περιοχή Τρικώμου, Μάντρες, Γύψου.

Ήταν μαζί με τον Παύλο Παυλάκη και τον Φώτη Παπαφώτη.

Μείναμε στη Γιαλούσα ως το τέλος του Αγώνα, τρία ολόκληρα χρόνια 1956-1959 αγωνιζόμενοι σύμφωνα με τις οδηγίες του τομεάρχη και του Αρχηγού.

Φώτης Παπαφώτης

Ταξίδεψε ατιμοπλοϊκώς με τον Ρένο Κυριακίδη στην Κύπρο.

Από τη Λεμεσό έφτασαν στη Λευκωσία με την ΚΕΜ. Από εκεί στο σπίτι του πατρός Φώτιου Καλογήρου.

Μετά την εντολή του Αρχηγού, γύρισε στο χωριό του, την Ακανθού.

Αποστολή: Οργάνωση της νεολαίας σχολικής και εργαζομένης, εξεύρεση συνδέσμων, εκπαίδευση των ομάδων στα όπλα και τον ανταρτοπόλεμο.

Προωθήθηκε στον Ζήδρο(Γρηγόρη Αυξεντίου) ως βοηθός, στο Μαύρο Όρος

Υπεύθυνος από την Κερύνεια (εκτός της πόλης) ως την Καντάρρα, έγινε σύνδεσμος και τροφοδότης του Αυξεντίου.

Έλαβε μέρος σε πολλές επιθέσεις και ενέδρες.

Έλαβε μέρος επίσης σε πάρα πολλές επιχειρήσεις και υπέστη καταδιώξεις.

Μετά τα Χριστούγεννα του 1955 του ανατίθεται η δημιουργία του υποτομέα Καρπασίας.

Τραυματίστηκε στην Κώμα Γιαλού, όταν πειραματιζόταν για κατασκευή χειροβομβίδας και απεκόπη η παλάμη του χεριού του.

Τον Ιούλιο του 1956 ο Αρχηγός του αναθέτει την ευθύνη της οργάνωσης της ΕΟΚΑ-ΠΕΚΑ και ΑΝΕ στην Καρπασία, ως τομεάρχης.

Τον ίδιο μήνα ο Αρχηγός, μόλις επιστρέψαμε από την Αθήνα, έδωσε εντολή σε μένα και τον Νίκο να βοηθήσουμε το Φώτη στην Οργάνωση των ομάδων της περιοχής Καρπασίας.

Ο Φώτης Παπαφώτης οργάνωσε πολλές ενέδρες και επιχειρήσεις εναντίον των Άγγλων, με πιο σημαντική την ανατίναξη στον Αστυνομικό Σταθμό Γιαλούσας.

Παρ' όλες τις καταδιώξεις παρέμεινε ασύλληπτος.

Έκαμε πολλές πρωτοποριακές ομάδες κατά τη διάρκεια της Παθητικής Αντίστασης

ΕΑΕΜ (Ενιαίο Αρραγές Εθνικό Μέτωπο), νόμιμη πλευρά της παράνομης ΕΟΚΑ.

Ε νιαίο	Δ ιατητικές	Ε θνική
Α ρραγές	Ε πιτροπές	Δ ιαχειριστική
Ε θνικό	Ε πιτροπή	
Μ έτωπο	Α ναφυομένων	
	Π ροβλημάτων	

Ανδρέας Νέστορος

Τέλη Ιουνίου έφτασε στον Αμιάντο ο Ανδρέας Νέστορος, ψευδώνυμο Σκουφάς, ο οποίος εργαζόταν μαζί με τον Ρωμανό (Ρένο Κυριακίδη) στην οργάνωση της περιοχής.

Τέλος Ιουλίου ο Αρχηγός διορίζει τον Σκουφά, υπεύθυνο της περιοχής Κακοπετριάς.

Αναλαμβάνει να εκπαιδεύσει τις ομάδες του χωριού που θα λάμβαναν μέρος στην επιχείρηση «Προς την νίκη», την οποίαν αναλαμβάνει ο Ρωμανός.

Τον Σεπτέμβριο του 1955 η Οργάνωση τού αναθέτει την ευθύνη του εργαστηρίου κατασκευής χειροβομβίδων, τύπου υδροσωλήνα, στο χωριό Πολύστυπος.

Από την υπερκόπωση παθαίνουν τα νεύρα του.

Παρ' όλες τις προσπάθειες δεν θεραπεύθηκε και δεν γύρισε πίσω στη θέση του.

Κύπρος Παπαδόπουλος

Ο Κύπρος κατέβηκε στην Κύπρο με τον Θάσο Σοφοκλέους. Εργάστηκε στην Πάφο.

Αντικατέστησε τον Ανδρέα Λαμπριανίδη μετά τη σύλληψή του, ως τομεάρχης.

Διετέλεσε υπεύθυνος εκπαιδευτής όπλων και εκρηκτικών υλών μέχρι τον Ιούλιο του 1955.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Κ.Α.Ρ.Η.

Ανδρέας Λαμπριανίδης

Μετά την άφιξή του από την Ελλάδα, ορίστηκε ως υπεύθυνος της νεολαίας στον τομέα Πάφου (υπεύθυνος στο Κτήμα).

Εργάστηκε για ένα μήνα ως τομεάρχης Πάφου και συνελήφθη τον Ιούνιο του 1955.

Τον αντικατέστησε ο Κύπρος Παπαδόπουλος.

Διετέλεσε πολιτικός κρατούμενος στα Κρατητήρια Πύλας, Κοκκινотριμιθιάς και Μάμμαρι από 18.6.56 – 22.2.59 με τον αριθμό DP 413, αφού βασανίστηκε σκληρά.

* * *

Δεν ήταν εύκολο να εντοπίσω και να πάρω συνεντεύξεις από τους υπόλοιπους.

Κάποιοι μάλιστα δεν βρίσκονται στη ζωή, όπως ο Κύπρος Παπαδόπουλος, ο Ανδρέας Λαμπριανίδης, ο Τάκης Κάιζερ που είναι αγνοούμενος, ο Χρύσανθος Κακογιάννης, ο Νίκος Σπανός, ο Χρύσανθος Σαρηγιάννης, μετέπειτα Μητροπολίτης Μόρφου, ο Πάμπος Κολνάκος, η Αγγελική Ελευθερίου-Παπακωνσταντίνου.

Βλέπετε έχουν περάσει τόσα χρόνια.

Ξέρω φυσικά ότι όλοι τους πρόσφεραν στον Αγώνα ενταγμένοι σε κάποιες περιοχές που τους είχε ορίσει ο Αρχηγός.

Ο Νίκος Σπανός βγήκε στο αντάρτικο και δούλεψε με τον Γρηγόρη Αυξεντίου.

Ο Κύπρος Παπαδόπουλος εργάστηκε στην Πάφο, ο Τάκης Κάιζερ υπεύθυνος της Κερύνειας.

Όλοι τίμησαν τον όρκο τους στο ακέραιο.

Αγωνίστηκαν πια ως μέλη της ΕΟΚΑ εκπληρώνοντας το όραμά τους για την ελευθερία της πατρίδας.